

URZĄD STATYSTYCZNY W OPOLU

ul. Krakowska 53A, 45-951 Opole

Informacja sygnałna

Data opracowania – marzec 2012

e-mail: SekretariatUSopl@stat.gov.pl Internet: www.stat.gov.pl

tel. 77 423 01 10–11 77 423 01 20–21

AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI

W WOJEWÓDZTWIE OPOLSKIM W IV KWARTALE 2011 R.

Informacja opracowana została na podstawie uogólnionych wyników reprezentacyjnego **Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL)**. Badanie przeprowadzane jest w cyklu kwartalnym metodą obserwacji ciągłej, tj. aktywność ekonomiczną bada się w każdym tygodniu w ciągu całego roku. Zastosowanie tej metody obserwacji pozwala śledzić na bieżąco zmiany na rynku pracy w ciągu całego kwartału. Badaniem objęte są **osoby w wieku 15 lat i więcej** będące członkami gospodarstw domowych w wylosowanych mieszkaniach z wyjątkiem osób nieobecnych powyżej 3 miesięcy, których jednocześnie całkowity czas nieobecności (faktycznej i planowanej) wynosi 12 miesięcy i dłużej, jeżeli ich nieobecność nie wynika z charakteru wykonywanej pracy.

U w a g a . W niektórych przypadkach sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem” ze względu na zaokrąglenia dokonywane przy uwzględnieniu wyników badania.

W IV kwartale 2011 r., w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku odnotowano następujące zmiany na rynku pracy:

- wzrost liczby pracujących,
- wzrost liczby bezrobotnych,
- wzrost stopy bezrobocia,
- spadek liczby osób biernych zawodowo.

W IV kwartale 2011 r. w województwie opolskim odnotowano 415 tys. osób **aktywnych zawodowo** i 351 tys. osób **biernych zawodowo**. W porównaniu z IV kwartałem poprzedniego roku wzrosła liczba aktywnych zawodowo o 2,5%, natomiast uległa spadkowi liczba biernych zawodowo o 0,8%. Podobnie w stosunku do III kwartału 2011 r. nastąpił wzrost liczby aktywnych zawodowo o 2,5%, a spadek liczby biernych zawodowo o 1,4%

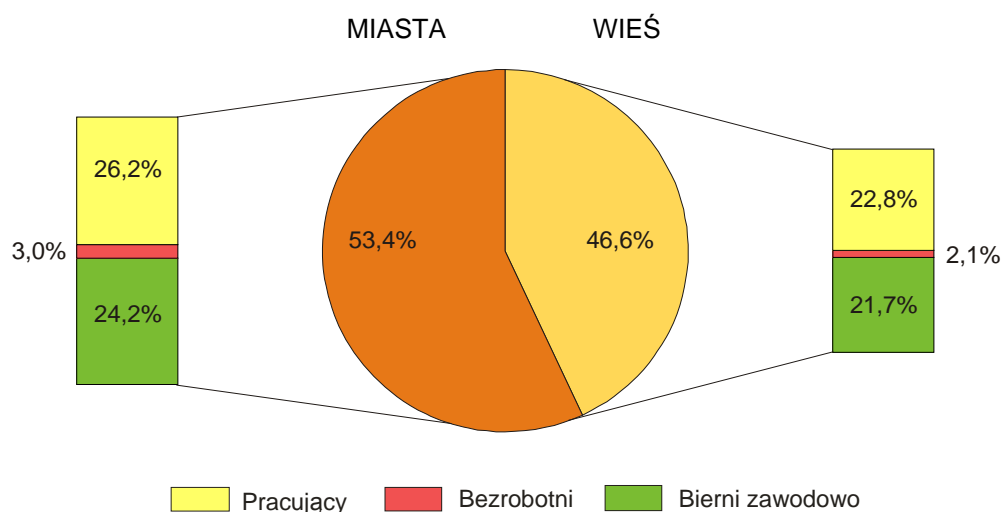
***Ludność aktywna zawodowo** (tzw. siła robocza) obejmuje wszystkie osoby uznane za pracujące lub bezrobotne. **Ludność bierna zawodowo**, tzn. pozostająca poza siłą roboczą – są to wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, które nie zostały zakwalifikowane jako pracujące lub bezrobotne.*

W IV kwartale 2011 r. wśród aktywnych zawodowo pracujący stanowili 90,6%, a bezrobotni 9,4% (w analogicznym okresie poprzedniego roku odpowiednio: 91,0% i 9,0%). W porównaniu z IV kwartałem 2010 r. wzrosła liczba osób pracujących (o 1,9%) oraz liczba bezrobotnych (o 5,4%). W stosunku do poprzedniego kwartału liczba pracujących oraz bezrobotnych również uległa wzrostowi (odpowiednio: o 1,9% i 8,3%).

W IV kwartale 2011 r. w miastach mieszkało 224 tys. osób aktywnych zawodowo oraz 185 tys. biernych zawodowo natomiast na wsi odpowiednio: 191 tys. i 166 tys. W ogólnej liczbie osób aktywnych zawodowo mieszkańcy miast stanowili 54,0%, natomiast w ogólnej liczbie biernych zawodowo – 52,7%.

Strukturę aktywności ekonomicznej ludności województwa opolskiego według miejsca zamieszkania ilustruje poniższy wykres.

STRUKTURA AKTYWNOŚCI EKONOMICZNEJ LUDNOŚCI WEDŁUG MIEJSCA ZAMIESZKANIA W IV KWARTALE 2011 R.

Do **pracujących** zaliczono osoby w wieku 15 lat i więcej, które w badanym tygodniu wykonywały, przez co najmniej 1 godzinę, pracę przynoszącą zarobek lub dochód albo pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem lub miały pracę, ale jej czasowo nie wykonywały np. z powodu choroby, urlopu, przerwy w działalności zakładu.

Za **bezrobotne** uznano osoby w wieku 15–74 lata, które spełniały jednocześnie 3 warunki:

- w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi,
- aktywnie poszukiwały pracy, tzn. podjęły konkretne działania w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni tydzień badany), aby znaleźć pracę,
- były gotowe podjąć pracę w ciągu 2 tygodni następujących po tygodniu badanym.

Do bezrobotnych zaliczono także osoby, które znalazły pracę i oczekiwały na jej rozpoczęcie przez okres nie dłuższy niż 3 m-ce oraz były gotowe tę pracę podjąć.

Udział pracujących i bezrobotnych (aktywnych zawodowo) w ogólnej liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej określa **współczynnik aktywności zawodowej**. W IV kwartale 2011 r. współczynnik ten wynosił 54,2% co oznacza, że na każde 100 osób, które ukończyły 15 lat, przypadały 54 osoby

aktywne zawodowo. Współczynnik aktywności zawodowej zwiększył się odpowiednio o 0,9 pkt zarówno w porównaniu z analogicznym okresem 2010 r. jak i III kwartałem 2011 roku.

W województwie opolskim w IV kwartale 2011 r. wyższym poziomem aktywności zawodowej charakteryzowali się mężczyźni niż kobiety. Współczynnik aktywności zawodowej wśród mężczyzn wynosił 65,4% i był znacznie wyższy (o 20,6 pkt) niż dla kobiet. W analogicznym okresie poprzedniego roku wskaźniki te wynosiły: 62,8% dla mężczyzn i 44,8% dla kobiet. Współczynnik aktywności zawodowej w miastach był wyższy niż na wsi i wynosił odpowiednio: 54,8% i 53,4%.

TABL. 1. AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI WEDŁUG PŁCI I MIEJSCA ZAMIESZKANIA

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Aktywni zawodowo			Bierni zawodowo	Współczynnik aktywności zawodowej w %
		razem	pracujący	bezrobotni		
	w tysiącach					
IV KWARTAŁ 2010						
OGÓŁEM	760	405	369	37	354	53,3
mężczyźni	358	225	206	19	133	62,8
kobiety	402	180	162	18	222	44,8
Miasta	434	234	212	22	200	53,9
Wieś	326	171	156	15	155	52,5
III KWARTAŁ 2011						
OGÓŁEM	760	405	369	36	356	53,3
mężczyźni	359	228	209	19	130	63,5
kobiety	402	177	160	17	225	44,0
Miasta	409	221	201	21	187	54,0
Wieś	352	183	169	15	168	52,0
IV KWARTAŁ 2011						
OGÓŁEM	766	415	376	39	351	54,2
mężczyźni	355	232	211	20	124	65,4
kobiety	411	184	165	19	227	44,8
Miasta	409	224	201	23	185	54,8
Wieś	358	191	175	16	166	53,4

W IV kwartale 2011 r. liczba aktywnych zawodowo w miastach w porównaniu z IV kwartałem 2010 r. spadła o 4,3%, a na wsi wzrosła o 11,7%. W stosunku do III kwartału 2011r. zarówno w miastach jak i na wsi zwiększyła się (odpowiednio o: 1,4% i 4,4%).

TABL. 2. **AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI WEDŁUG GRUP WIEKU**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Aktywni zawodowo			Bierni zawodowo
	ogółem	pracujący	bezrobotni	
	w tysiącach			

IV KWARTAŁ 2010

OGÓŁEM	405	369	37	354
w tym w wieku produkcyjnym ^a	396	359	36	165
15–24 lata	44	33	11	81
25–34	107	98	9	18
35–44	96	89	7	16
45–54	111	104	7	28
55 lat i więcej	48	45	.	211

III KWARTAŁ 2011

OGÓŁEM	405	369	36	356
w tym w wieku produkcyjnym ^a	396	360	36	157
15–24 lata	41	33	9	70
25–34	108	96	11	23
35–44	98	92	6	18
45–54	106	100	6	26
55 lat i więcej	51	48	.	219

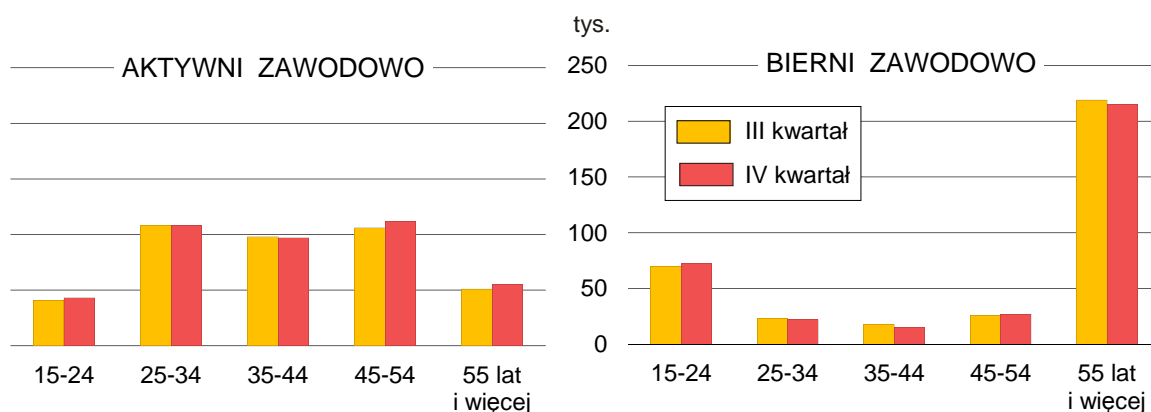
IV KWARTAŁ 2011

OGÓŁEM	415	376	39	351
w tym w wieku produkcyjnym ^a	406	367	39	162
15–24 lata	43	34	9	72
25–34	108	96	12	22
35–44	97	90	6	15
45–54	112	103	9	27
55 lat i więcej	55	52	.	215

a Mężczyźni 18–64 lata; kobiety 18–59 lat.

W IV kwartale 2011 r. osoby w wieku produkcyjnym stanowiły 74,0% ogółu ludności w wieku 15 lat i więcej. W tej grupie ludności większość, tj. 71,6% to aktywni zawodowo (64,7% – pracujący, a 6,9% – bezrobotni). W analogicznym okresie poprzedniego roku udział aktywnych zawodowo w grupie osób w wieku produkcyjnym był niższy i wyniósł 70,5% (64,0% – pracujący i 6,5% – bezrobotni). Zmiany udziału osób aktywnych i biernych zawodowo w ogólnej liczbie osób w wieku 15 lat i więcej w poszczególnych grupach wieku w porównaniu z III kwartałem 2011 r. ilustruje poniższy wykres.

AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI WEDŁUG GRUP WIEKU W 2011 R.

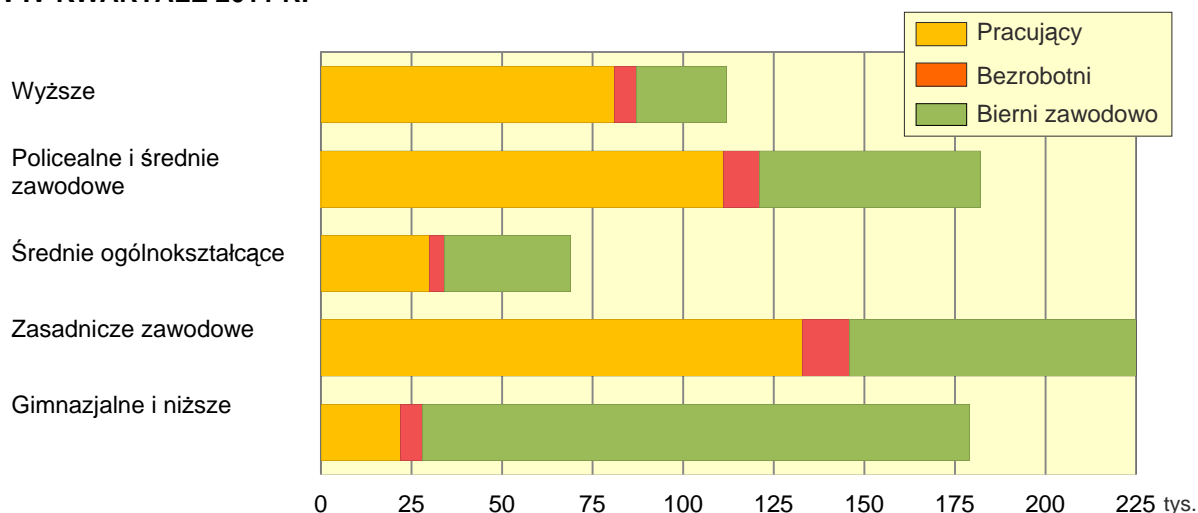
Najliczniejszą grupę wiekową wśród aktywnych zawodowo stanowiły osoby w wieku 45–54 lata (112 tys.), w porównaniu z IV kwartałem 2010 r. ich udział spadł o 0,4 pkt i wyniósł 27,0%. Najmniej osób aktywnych zawodowo odnotowano w grupach wieku: 15–24 lata oraz 55 lat i więcej (odpowiednio: 43 tys. i 55 tys.), a ich udział wynosił odpowiednio: 10,4% i 13,3%.

Najwyższy współczynnik aktywności zawodowej, tj. 86,6% odnotowano w grupie wiekowej 35-44 lata, a następnie w grupie 25–34 lata, tj. 83,1%. Najniższym poziomem aktywności zawodowej charakteryzowały się osoby w wieku 55 lat i więcej oraz w wieku 15–24 lata, dla których współczynnik aktywności zawodowej wynosił odpowiednio: 20,4% i 37,4%.

W IV kwartale 2011 r. najwyższy poziom aktywności zawodowej, podobnie jak w poprzednich kwartałach, odnotowano wśród osób posiadających wykształcenie wyższe (77,7%), a najniższy wśród osób z wykształceniem gimnazjalnym i niższym (15,6%).

Różnice w poziomie wykształcenia pracujących, bezrobotnych oraz biernych zawodowo w IV kwartale 2011 r. ilustruje poniższy wykres.

LUDNOŚĆ AKTYWNA ORAZ BIERNIA ZAWODOWO WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA W IV KWARTALE 2011 R.

Miarą określającą rzeczywiste zaangażowanie ludności w procesie pracy jest **wskaźnik zatrudnienia**, który stanowi udział pracujących w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej.

W IV kwartale 2011 r. wskaźnik zatrudnienia wynosił 49,1% i był wyższy (o 19,3 pkt) dla mężczyzn niż dla kobiet oraz wyższy (o 0,2 pkt) dla mieszkańców miast niż wsi. W porównaniu z IV kwartałem 2010 r. wskaźnik zatrudnienia w województwie opolskim wzrósł o 0,5 pkt, również zwiększył się (odpowiednio o: 0,3 pkt i 1,0 pkt) zarówno wśród mieszkańców miast jak i wsi. W rozróżnieniu na płeć wskaźnik zatrudnienia uległ wzrostowi wśród mężczyzn o 1,9 pkt natomiast wśród kobiet spadł o 0,2 pkt.

TABL. 3. WSKAŹNIK ZATRUDNIENIA WEDŁUG PŁCI I MIEJSCA ZAMIESZKANIA

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	
	IV kwartał	III kwartał	IV kwartał
	w %		
OGÓŁEM	48,6	48,6	49,1
mężczyźni	57,5	58,2	59,4
kobiety	40,3	39,8	40,1
Miasta	48,8	49,1	49,1
Wieś	47,9	48,0	48,9

W odniesieniu do III kwartału 2011 r. odnotowano wzrost wskaźnika zatrudnienia (o 0,5 pkt). Wskaźnik zatrudnienia dla mieszkańców wsi wzrósł o 0,9 pkt natomiast dla mieszkańców miast pozostał na tym samym poziomie (tj. 49,1%). W rozróżnieniu na płeć zarówno w grupie mężczyzn jak i kobiet wystąpił wzrost (odpowiednio o 1,2 pkt i 0,3 pkt). W IV kwartale 2011 r. wskaźnik zatrudnienia osiągnął najwyższy poziom w grupach wiekowych 35–44 lata (80,4%) i 45–54 lata (74,1%). Najniższy wskaźnik zatrudnienia odnotowano wśród osób w wieku 55 lat i więcej (19,3%). W stosunku do III kwartału 2011 r. wskaźnik zatrudnienia zmalał w grupie wiekowej 45–54 lata o 1,7 pkt.

Biorąc pod uwagę poziom wykształcenia najwyższy wskaźnik zatrudnienia wystąpił wśród osób z wykształceniem wyższym (72,3%), a najniższy z wykształceniem gimnazjalnym i niższym (12,3%). W IV kwartale 2010 r. w tych grupach osób wskaźnik zatrudnienia wynosił odpowiednio: 74,1% i 13,6%. Wskaźnik zatrudnienia w IV kw. 2011 r. dla osób z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym wyniósł 61,3%, z średnim ogólnokształcącym – 43,5% oraz z zasadniczym zawodowym – 59,1%. W porównaniu do IV kw. 2010 r. w każdej z tych grup nastąpił wzrost wskaźnika zatrudnienia (odpowiednio o 1,4 pkt, 5,3 pkt i 0,7 pkt).

W IV kwartale 2011 r. **liczba bezrobotnych** wynosiła 39 tys. osób i zwiększyła się w porównaniu z analogicznym kwartałem poprzedniego roku o 2 tys. osób (o 5,4%) jak również w stosunku do poprzedniego kwartału nastąpił wzrost o 3 tys. osób (o 8,3%). Wzrost liczby osób bezrobotnych w porównaniu z IV kwartałem 2010 r. wystąpił wśród mężczyzn i kobiet (odpowiednio o 5,3% i o 5,6%). Liczba osób bezrobotnych wzrosła również wśród mieszkańców miast i wsi (odpowiednio o 4,5% i o 6,7%).

W omawianym okresie **stopa bezrobocia** dla ogółu ludności w wieku 15 lat i więcej wynosiła 9,4% i wzrosła o 0,5 pkt w stosunku do poprzedniego kwartału. W porównaniu z tym samym okresem roku poprzedniego stopa bezrobocia również uległa wzrostowi o 0,3 pkt.

Stopa bezrobocia jest to procentowy udział bezrobotnych (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności aktywnej zawodowo (ogółem lub danej grupy).

TABL. 4. STOPA BEZROBOCIA WEDŁUG PŁCI I MIEJSCA ZAMIESZKANIA

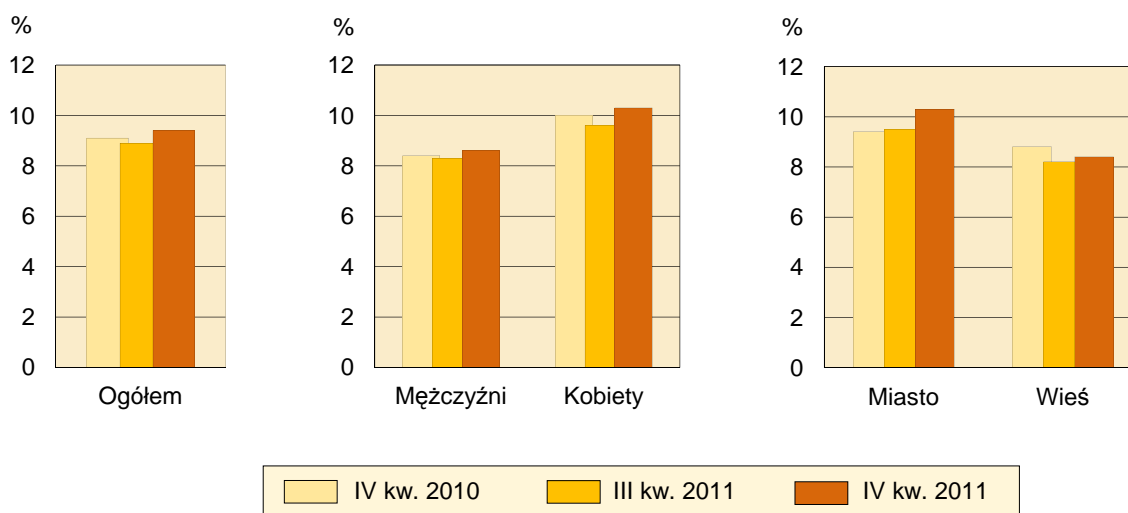
WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	
	IV kwartał	III kwartał	IV kwartał
	w %		
OGÓŁEM	9,1	8,9	9,4
mężczyźni	8,4	8,3	8,6
kobiety	10,0	9,6	10,3
Miasta	9,4	9,5	10,3
Wieś	8,8	8,2	8,4

W IV kwartale 2011 r. stopa bezrobocia dla osób mieszkających na wsi była niższa niż dla mieszkańców miast (o 1,9 pkt) i wynosiła 8,4%. Stopa bezrobocia dla mężczyzn była niższa niż dla kobiet (o 1,7 pkt) i wynosiła 8,6%. W porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku stopa bezrobocia wzrosła zarówno wśród mężczyzn jak i kobiet (odpowiednio o 0,2 pkt i o 0,3 pkt). Wśród mieszkańców miast również nastąpił wzrost o 0,9 pkt, natomiast spadek wśród mieszkańców wsi o 0,4 pkt. W stosunku do III kwartału 2011 r. stopa bezrobocia wzrosła wśród mieszkańców miast o 0,8 pkt i wśród mieszkańców wsi o 0,2 pkt. Wśród mężczyzn jak i wśród kobiet nastąpił wzrost stopy bezrobocia (odpowiednio o 0,3 pkt i o 0,7 pkt).

W IV kwartale 2011 r. najwyższa stopa bezrobocia, tj. 20,9% ukształtowała się w grupie osób w wieku 15–24 lata. Najniższą stopę bezrobocia, tj. 5,5% odnotowano w grupie wiekowej 55 lat i więcej. W porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku największy spadek stopy bezrobocia wystąpił wśród osób w wieku 15–24 lata (o 4,1 pkt).

Zmiany w poziomie stopy bezrobocia według płci oraz miejsca zamieszkania, w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku oraz z poprzednim kwartałem ilustruje poniższy wykres.

STOPA BEZROBOCIA

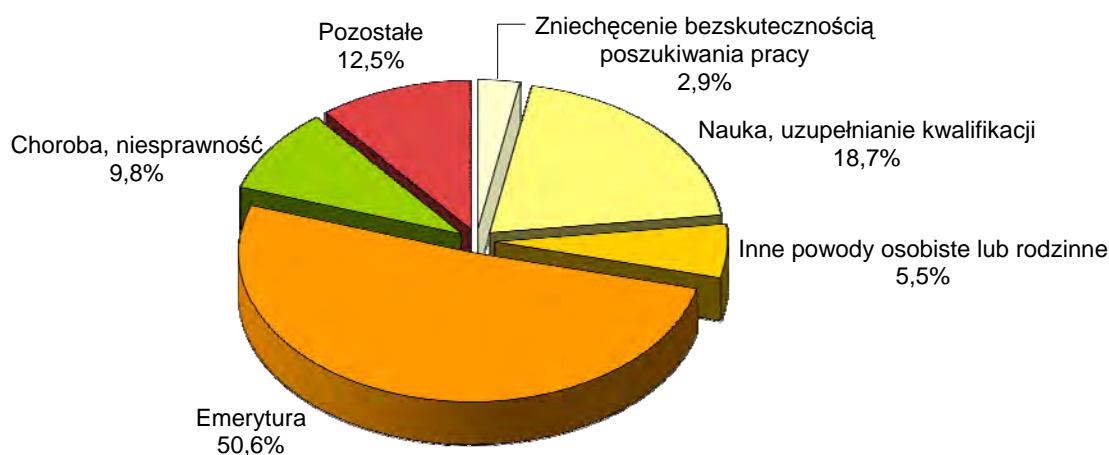

W IV kwartale 2011 r. najniższą stopę bezrobocia odnotowano wśród osób z wykształceniem wyższym, tj. 6,9%. Najwyższą stopę bezrobocia odnotowano wśród osób z wykształceniem gimnazjalnym i niższym, tj. 21,4%.

Bierni zawodowo w IV kwartale 2011 r. stanowili 45,8% ogółu ludności w wieku 15 lat i więcej. W miastach mieszkało 52,7% ogółu osób biernych zawodowo (przed rokiem 56,5%). Większość, tj. 64,7% wśród tych osób stanowiły kobiety (przed rokiem 62,7%). W porównaniu z IV kwartałem 2010 r. liczba osób biernych zawodowo spadła o 3 tys., tj. o 0,8%. W miastach liczba osób biernych zawodowo uległa spadkowi o 7,5% i wyniosła 185 tys. osób, natomiast na wsi uległa wzrostowi o 7,1% i wyniosła 166 tys. osób. W stosunku do poprzedniego kwartału liczba biernych zawodowo ogółem spadła o 5 tys. osób (tj. o 1,4%).

Strukturę osób biernych zawodowo według przyczyn bierności ilustruje poniższy wykres.

BIERNI ZAWODOWO WEDŁUG PRZYCZYN BIERNOŚCI W IV KWARTALE 2011 R.

Najliczniejszą grupę osób nieposzukujących pracy, podobnie jak w poprzednich kwartałach, stanowiły osoby biernie zawodowo pozostające na emeryturze – 50,6%. Wśród osób nieposzukujących pracy przewagę stanowiły kobiety (64,9%), a także mieszkańcy miast (52,6%). Odsetek osób nieposzukujących pracy zmniejszył się zarówno w porównaniu z III kwartałem 2011 r. o 0,9% jak i w stosunku do IV kwartału 2010 r. o 1,1%.